

Быйыл да үтөстөрүнөн Ал
Уулашпача фермататар байырды
байлаһар түрт уениуу пьзройи
ниталлар. Т. Г. Карпова пьзройи
сууккатаары эбилдингиз 600
грамма тиэртэ. Оттен Е. П. Соба-
кина гизилэрэ 550-дүү грамм
төлөһүбүттэр.

КЫМЫС—БАСТЫҢ АС

Өбүгэ саваттан сахалар кы-
мыны хүннэтэ кһэр утах онго-
толлоро, малдыты күндүлүүр-
маланылар остуолларыгар бас-
тыг ас тынар үтэстэхтөрө. Бу
үтүкөн үгэс арыгы дэлэйдэни
тэс мэл хэбэлэн, кымыс бэй-
ти, суолтатын сүтэргэри тынн
дэлэин баварабын.

Көпінчә сыяларға бия жыны-
лыгы тая сираң тибикхтарыгар
ара иһәр булалубут. Хаһаайме-
тайбалар кимини оңоруушан тү-
бүтүрүхөтөрүн баҕа бүттүр, биз-
дери тутун кимметалаһына
хөлөмнөттөр.

Кымыс — кийин доруубуйатыгар туһалаах, элбэх витаминизах утах. Урут үксүн саялык кырымын утары өксүүгү туһулаһа. Вилитин кийи уобаластарта хаан адыһаһымын, хроническэй бронхиты, «плевриты, куртах уюна ас-үөс марыһаларын эмтэһинигэ кинигик туттар буолуулар. Кымыс кийи эт-хаан, ой-санаа өттүөн чагынэн-чэбдик буолуутугар эмнэ көмөлөһөт.

Саха улоонноох революционскара, улахан государственнай, партийнай деятель М. К. Аммосов өссө 1927 сыллаахха «Автономная Якутия» хаһыатка «Кымыска төннүбүт» диэн улахан ыстатыйаны суруйан турардаах. Онон кини манык эгэр: «Биһиги экииттэрбит профилактической үлөлөрүн кылаабынай соруктарыттан биридэстэринэн кымыһы астаан дэлэтинин уонна иэбилэниэ барыта иһитич тэрийдэниэ аарыымах тустаахтар. Кымыһа тылыннан уонна дыалынан эргимнээхтик агитациялаахтар. Кымыс—Саха сиинтөр бүтүннүүтүгэр нэбилэниэ» эт-хаан эттүүн чобдатырытын чулуу средства. Кымыс—дэлэтиннэ аарыылартан баһыланымта. Онон кымыска төннүбүт». М. К. Аммосов баһытээбитин курдук, кы-

машы агардас эмч уонна одо тэ-
ристэлэрингэр эрэ тутхуунан му-
һурданымыахха, нэһилиэнэ
олоччута күннэгэ туһанар абы-
латын быһыытынан дэлэйдэ
өнгөрүүхха, колхозтар, совхоз ба-
йалара өнгөтүн туһаныыларын
эбэ үүт сыахтарыгар уонна эл-
бөдүрүтүт дэлэйдик өлүктөрүн
маданыыларга куруун атыаһа-
лар буоларын сүтэйиэххэ. Ма-
ныаха эт-үүт өрбүүнүмүсхэ сөм-
лүннэти нэһилиэнэниэ кымыс
көддүгүмүтүн толору даччыны
сыахтаах дии саныымбын. Хаһы-
аһыттыбалар эмнэ улахан кыах
таахтар.

Кызылстаанын төрийнх
8-10 кудуннаа бөөдэ суоттаа
колхозтарга үөһа сөлхөдгэ дин
эвөөлөрү төрийнххэ, 46077
днэа түтүүнү ыытнаххэ.

[illegible]

Кымыны ас дазаны, эмг-дара
ны быдылтынан туһанарга эх
үлэһиттэра нэһилиэнньэ ортоту
лар үтүс өйдөтөр үлени мысалла
ра көрдөрдүх.

Д. ЯКОВЛЕВ.

САРСЫН—ЭМП ҮЛЭҢИТИН КҮНЭ

Биһиги дойдубутулар Советскай былаас бастаан, сылларыттан ыла доруобуйа харыстабылын социалистическайдыы принциптэре: иһм барыта боско этэниһтэ уонна ыарыылартан кизигиэх сэрэтэр үлэ — олоххо киллэриллибиттэрэ. Советскай медицина нэһилиэнэтин эһини хааччыыы тэрээниһитэр кадрдары бэлэмнөөһүнү улахан кыайылылары ситистэ. Советскай Союз нэһилиэнэтин прачтарынан хааччылыыта Англия, Франция, АХШ, Канада, Швеция, ГФР курдук капиталистическай дойдулары кизигэр хааллартаан, бастаан мизэһэ тарыста. Санитарнай эпидемиологическай сулууска эииэ биллэр кыһар ситиһинтэрдэх.

Пациетка үйүс сыягы ураты болжолто доруубу-
на харыстабылы материальной-технической базатын
салгы сайыннарыга уолна бары өттүнэн бевөргө-
тууга бастатын туран, эбэх профилаах, амалаах
бодон балымналары, поликлиникалары, диспансер
дары, аптекалары уо. д. а. тутуу татимин түрөтөтүн
го тунаытлар. Эне үлөһиттөргө Бүгүн Социалды
ециалистической куодалагына киреэс туран, пар-
тия XXIV сыйан уурактарын олоххо киллэринг
тунаытлыбыт эбөһиттибөлөрүн ситиһилээх-
тик төлөрөлөө.

Кыһамньытын иһин махтал

Мин тусгайлан урш сүрх- тэм. Kuku дорубуйаши түхүгүр
пинээ өрдөөбүтгэн маддыабын. ие сүрэгиттэн кыһаан ээтир,
балдыһада үүсүтүк ээтиэбин. ыарыһахтарга олус эмчээх, ой-
1964 сылтан иккис группа нөө- бөдө майгылаах эдэр арац Алек-
лэдиын.

Бийнл саас икки чигтэй ордууд оройуунваады сээлээ диспансерыг зүтгэвч. Басгай кииндэрбэр олус модтох элим. Бич А. В. Попова олус амьтанын чуйгын зүтгэбэйт. Ол түмүгэр амьтанын үтүе буудан дээрбэр тавыс- сандра Васильевнада бичиги динэ бэргэн алтыттан махтанабыт үөндэ киин үтүе тускулаах үлэишгэр, түс олоор улахан сийлгэниин, дьолу-соргуу багарабыт.

А. ФЕДТРОВА,
Холтобо алектөөсө.

А. ФЕДОРОВА,
Христова влостнаго.

ХОДУБАЛАРГА УОННА МЭЧЧИРЭННЭРГЭ

**КЫРДЬАБАСТАР
БЭРКЭ
ТУРУММУТТАР**

Белтөнө нэбиллэгийн кырдырастары аламын
сациалыстическай абэһээтэлистибэлэрин аты
сирдэргэ сүрдээни сэгээрэн керсүбүттэра. Үйб-
лэрин үөрүү-көтүү үнтэллэх да, үлэ ээһирдээх-
мгсүүрднэх да кэмнэригэр үлэ үөрү-
гэр агаарыт, билигин бочуоттаах саниалалыт
смыдлар ара келүөнэ дын оабуурдараы нийгэр
халытаран, түнүгүнэн мынаан бу дөхсүн олох-
нүт аламытын таах одууланан олоорбөттөр. Ол
да нини кырдырастар советтара бэйлэте түснэ
тлэсүмэтүлү, түбүктээх.

М. П. Догданову өрөйүүн дьонө баркэ диил
билээлэр. Нэкилмэгэр билигин бөйөтөн үлээн-
нэхэтэрин көбүлсөн, үлэбэ сыйһыртан, пүтү-
лүбэ үлүс, быһаарыылаах сылын хаачыстыба
отделение раб-кайдарын кытта тэтиэ үлэстөр
бүт диил сыаллаах кыһаларастары түмүк.

— Бийыл көлө, илин эшенчара ар түгүм
настахтарына, үүмүт ошут сыймыл көмүй
дылбыт үүнө. Ошо туттарга аман 100 атыр
дыгы, 80 кыраабылы Н. Д. Местинков ошондо
хайм-үй, ошондо Иткен сеп булар хаты-гы
магы талтан бейте булунар. Аны 70 кыраабы
лы ошон биездеяна, алта уш састанх кыра
дыбасын талмгар турда дин булуу, — дин
Погонев.

Отделениеда буюуны бээр. Огно бйрост: эргимтэлэх үс мас багана бүтэй тугуулар. Бу анарын М. И. Слепцов уонна В. П. Дуратов тугуулар. Маһа мнэстэтигэр киндрэинээ, онко кинриэххэ дээрэ бүтэрэллэр. Н. В. Нэжгородов, М. А. Слепцов буоланнар уон сыарданы өнөр сылдааһар. Огно өм буолар сыгаары Е. П. Седаницев буоланнир эбит. Бу кырдыраастар бариата сүүрү сыарданы өнгөрөн бириэхтэххэр. Оттон 84 саастах Н. Я. Кришанкин өрөөнөр фермаларда анаан сүүс минниһын баабит.

— Кырдырас учуутал И. Я. Николаев 20 үөрөнүштүгүн сайып 30 тышкыча үстүүнү киришкүчүн: үкүтүлүштөө. Кынларга рабчайынан Д. Н. Сисени сыһардыбыт Билген үз-лүнү мисеталарин бадәмниилер. Бу ый 25-төр бастакы киришкүчүлери түһүрүштөрө, — дээр Михаил Петрович.

Кыргыздар советтарын председатели Долдон итти саргы М. М. Дуранова, Е. С. Кривошапкина уо. д. а. маныксыттылардын уюнууздах, кырган тынаралары королдорун турун этер. Е. А. Долдон курдуктар, барыта алга пенсионерлар, субай салгыны уонна ыччат ларды келдирип маныллар.

— Отно́в бүтүн сымл аһатар күүрэннээх үлэбэт бу тийһан кэллэ. Оттоонунна сүүүбэ киһини туруоран, 600 центнери оттооторбут дии- бэт, — дэһэ түмүктүүр М. П. Догломов.

Болтоно кырдыаастара биэрбит тылларын тө-
дөөтөр кутуулар баһата, буюк туртумчулар.

ВЫИЛИ КОРР.

**ВРАЧ—
ОБЩЕСТВЕННИК**

Байытти үлөтүн сүнгүсүн
ираах участкаларга сымдан
көлөст да репетицияда тий-
йер. Онно народнай театр кол-
лективна бөлөмнөр пьесалар
кинн биір сүрүп орулу толор.
Сарсан-ошун пәһиллик-
ка табыстарына, олохтоз ом-
читтардын сүбөлөгү, тахы-
бахтары корго-аста. Оттон
«Знание» общество чыгыша
буларынан сытыганын аз
марамдарган харыстанар тү-
лүнүн пәһиллиниледе лекция
ларына.

Оншук үзлээх айны булар
аройуонаады бамаһа инфек-
ционист-врача М. Н. Иванова.
Кини Чурочка селсоветын
исполкомун штаты таһаан
инспектора. П. М. Резниченко
айтаһан народнай театр ари-
на. Оттон үчүгэй ээни булар-
ын Ленинский өбөлгөһэй хе-
даль көрөһаллир.

Нар аарыгтгай өрүүтүүбү,
үлэб, олоххо хатгалж эргэл-
дэнбт дэвч Марья Иланинада
нахтал-байнамыа үлдирин
эвэлдэр. Кени сатаамак эм-
чигин үнэг капи байнгыннан
үтүөтүн, общественнай олоххо
активнайдык кыттарын өрүү-
түн чорботон бэлиэтинэлэр.

П. СЕДАЛИЩЕВ
суруйуута уонна фотот.

сүрүйүүтэ үөннэ фотот.

bl44ammap koxmøex kyomalahbfbxara

Ольга Попова бастаан иһэр

Оройуон эдэр ыанньынысыттарынан куоталаһыларыгар Зрилик Зринстин аатынан колхоз Чанырдаабы биригээдэтин ыанньынысыта Ольга Попова бизэ ый түмүгүнэн бастаата. Кини хас биридди фуражной ынабыттан 946 кг үүтү ыата. Оттон кини дьуугага эмиз ити колхоз Сэмэн урбаиниэди ферматын ыанньынысыта Елентерина Маркова хас биридди фуражной ынабыттан 772 кг үүтү ыан ижис мизэстэлэннэ. Үһүс мизэстэбэ Субуруускай аатынан совхозтан Болтоно отделенистыныабы «Наскил» ыччат-колхозовскай ферматын ыанньынысыта Полина Листикова илэр. Кини хас биридди фуражной ынабыттан 603 кг үүтү ыата. Эмиз ити курдук эдэр

мичаттар биз ыйдаагы кубала-
һыыларыгар үчүгэй түмүгү Эри-
лин Эристин аатынан колхозтан
Александра Григорьева, Субу-
рууской аатынан совхозтан Анна
Соловьева, Анна Попова ситисти-
лэр.

Ыйчат-коисемольской фермалар нугалаһыларыгыз Эрилин Эристин аатынан коллекстан «Юбилейнай» коллективиз бастаан инэр. Коллектив хас биирдим фураннай ынаһыттан 882 кг үүтү ыата. Оттон икнис мизэстэни Субуруускай аатынан совхоз Соловьев «отделение»-тынаабы Тайба Тардун ферматын коллективиз ылла. Кинилэр хас биирдим фураннай ынаһтан 644 кг үүтү ыатылар.

